

Arbetsprogram för 2026 – reviderat

Årsmöte

Förbundet håller ordinarie årsmöte den 21 april, som är planerat till Mariestad i Västra Götalands län i år. Vi planerar för ett möte på plats samt ett studiebesök.

Miljöövervakning

De undersökningar som genomförs i förbundets regi finns i *Program för samordnad nationell miljöövervakning i Vänern. Bilaga 1 – Anvisningar för undersökningar i Vänern*. Programmet och mer information om de undersökningar som vi gör finns på förbundets webbplats, [Undersökningar - Vänerns vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://www.vanern.se). Förbundets kansli kan också informera om aktuell miljöövervakning. Undersökningarna kommer att rapporteras och publiceras på webben: www.vanern.se under publikationer näst följande år. Delar av miljöövervakningen kommer vi också att presentera vid Vänerdagen eller liknande seminarier.

Under året kommer HaV att genomföra en Revision av delprogrammet Stora sjöar som en del av HaV:s revision av programområde Sötvatten. Momentet innefattar planering, bistå med underlag till kvalitetsdeklarationer med mera. I samband med revisionen kommer även huvuddokumentet *Program för samordnad nationell miljöövervakning i Vänern* att ses över och justeras.

Under året genomför vi följande ordinarie undersökningar:

- Provtagning av vattenkemi, bottendjur, växt- och djurplankton i Storzänern
- Provtagning av vattenkemi i Göta älv, Vargön
- Miljögifter i fisk
- Ekoräkning av fisk
- Inventering av kolonihäckande sjöfåglar
- Övervakning av Gullspångslaxen och Klarälvslaxen
- Undersökning av glacialrelikta kräftdjur
- Undervattensväxter – (4 lokaler)
- Stråkvis inventering av Vänerns stränder (12 lokaler)
- Vattenkemi Vänerbäckar
- Vattenkemi och växtplankton i några av Vänerns vikar (*Beror på finansiering*)

Samarbetet med länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, SLU Aqua Sötvattenslaboratoriet, Vätternvårdsförbundet och Mälarens vattenvårdsförbund fortsätter och förbundets kansli deltar vid möten och seminarier om miljöövervakningen.

Årsrapportering

De undersökningar som utfördes i Vänern under 2025 kommer att publiceras löpande på Vänerns webb när de är slutrapporterade. Här inkluderas också årsredovisningar i Storzänern 2025 inom den nationella miljöövervakningen. All rapportering är digital och den kommer att redovisas per undersökning. Vissa undersökningar kommer också att komma ut som rapport i förbundets meddelandeserie. Samtliga rapporter och årsredovisningar kommer att publiceras på webben: [Publikationer-arkiv - Vänerns vattenvårdsförbund](https://www.vanern.se)

Vänerdagen – eller liknande seminarier

Vid Vänerdagen eller liknande seminarier presenteras de senaste resultaten från miljöövervakningen i Vänern och aktuell information om sådant som berör förbundets verksamheter. Även i år kommer vattenvårdsförbundet att vara medarrangör till *Vänerforum – Fisk och Vatten*. Arrangemanget kommer att genomföras under hösten tillsammans med Samförvaltning fiske i Vänern, Vänersamarbetet, Vänerrensurs 2.0 och Laxfond Vänern.

Övrig information

Under året kommer Nyhetsbrev från Vänerns vattenvårdsförbund att skickas ut när det passar. Webbplatsen, www.vanern.se, ska uppdateras löpande. Vänerns vattenvårdsförbund finns på Facebook och syftet

med sidan är att informera och föra dialog om Vänerns vattenvårdsförbunds verksamhet och länka till vår webb. Förbundets kansli ska om möjligt uppdatera informationsmaterial så att de blir anpassade till digitala plattformar så som mobiler och surfplattor. Kansliet ska också sprida information och svarar på frågor och informerar om Väner och vattenvårdsförbundet.

Samförvaltning fiske i Väner

Vattenvårdsförbundet samordnar samförvaltningen av olika fiskefrågor i Väner. Fiskeresursen och hållbart fiske står i fokus för mer långsiktig nyttjande av Vänerns fiskeresurser. Samförvaltning fiske i Väner är en samverkansform mellan fiskets intressenter där vi kan diskutera fiskefrågor och bereda förslag på förändringar. Samförvaltningen består av en styrgrupp där samtliga av fiskets intressenter ingår samt myndigheterna. Till samförvaltningen finns också flera arbetsgrupper som en regelgrupp, yrkesfiskegrupp, fisketillsynsgrupp och en trollinggrupp. Arbetet leds av Jonas Andersson, sakkunnig fiske, Länsstyrelsen Västra Götaland. Länsstyrelsen i Värmland deltar också i arbetet.

Vattenvårdsförbundet har sökt finansiering från de tre Leader-kontoren runt Väner för att kunna arbeta med aktiviteter kopplat till samförvaltning fiske i Väner under 2025-2027. Ansökan har beviljats av de tre Leader-kontoren: *Leader Nordvästra Skaraborg*, *Leader Närheten* och *Leader Framtidsbygder* och i augusti 2025 fick vi beslut från Jordbruksverket att de beviljade projektstöd för: *Utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Väner 2025-2026*. Flera aktiviteter kommer att genomföras under året och Jonas Andersson är projektledare, [Leader-projekt 2025-2027 - Vänerns vattenvårdsförbundet](#).

Vattenvårdsplan för Väner – mål och åtgärder

Arbetet med vattenvårdsplanen genomför vi tillsammans med medlemmarna i förbundet enligt förslaget i [Vattenvårdsplan för Väner. Mål och åtgärder 2022-2029. \(vanern.se\)](#). Vattenvårdsplan för Väner hålls levande vid föredrag, möten och i yttranden. Under året kommer vi att jobba med följande fokusområden inom ramen för åtgärdsamordningen i Väner, men också delvis inom samförvaltning fiske i Väner:

- **Vattenkvalitet och närområden** – arbetet påbörjades under 2023 då vi fick LOVA bidrag till en åtgärdsamordnare för Väner. Detta fokusområde kommer att fortgå under hela perioden då vi har LOVA stöd. Vi har sökt LOVA bidrag för 2026. Fokus ligger på miljömålet: *Ingen övergödning*. Se eget program i vattenvårdsplan för Väner.
- **Vattennivåer och biologisk mångfald** – arbetet påbörjades under 2024 och kommer att fortgå även under 2026. Se eget program i vattenvårdsplan för Väner.

Deltagande i projekt

Förbundet kommer att delta i mån av tid och finansiering i projekt som överensstämmer med förbundets målsättning*. Följande projekt pågår under året, men det kan komma till fler under året:

1. **Vattenkemi i Vänerbäckar** – vattenvårdsförbundet deltar i Länsstyrelsens och Vänerkommunernas påbörjade program för provtagning av mindre tillflöden till Väner, *"Vänerbäcksprogrammet"*. Dessa ingår inte i något ordinarie vattenvårdsförbunds kontrollprogram.

Vattenråd

Vattenvårdsförbundet har som en av sina arbetsuppgifter att utgöra ett vattenråd för Väner. Vattenråd är en ideell och frivillig intresseförening som ska svara för lokal delaktighet och samverka vid arbetet med EU:s vattendirektiv. I slutet av året kommer Vattenmyndigheten att skicka ut samråd om förslag på förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer 2027–2033. Där får vi som vattenråd för Väner en chans att granska och tycka till om förslagen.

Rörlig del

I den rörliga delen bör medel årligen reserveras för kampanjvisa undersökningar, till exempel när tillfälliga miljö störningar uppstår och till sammanställningar och utredningar. Behov av kampanjvisa undersökningar och utredningar styrs många gånger av yttre faktorer som klimat, nationella utredningar, EU-direktiv eller annat. I år har vi bara kunnat reservera en låg summa för kampanjvisa mätningar/undersökningar.

* Förbundets allmänna målsättning

Vänerns vattenvårdsförbundet ska verka för en vattenkvalitet som ger långsiktigt ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer i Väner och

- fungera som ett forum för miljöfrågor för Väner och för information om Väner,
- fungera som ett vattenråd för Väner,
- genomföra undersökningar av Väner,
- sammanställa och utvärdera resultaten från miljöövervakningen,
- formulera miljömål och föreslå åtgärder där det behövs. Vid behov initiera ytterligare undersökningar. Initiera projekt som ökar kunskapen om Väner,
- informera om Vänerns miljö tillstånd och aktuella miljöfrågor,
- ta fram lättillgänglig information om Väner samt
- samverka med andra organisationer för att utbyta erfarenheter och effektivisera arbetet.

Mer information och aktuella miljöfrågor för Väner finns på förbundets webbplats: www.vanern.se, i Vattenvårdsplanen för Väner och i årsskriften.